

Guia de vegetació exòtica de les platges metropolitanes

Introducció

Aquesta guia és un recull de les espècies exòtiques de flora més habituals dels espais dunars de les platges de l'àrea metropolitana de Barcelona. Té l'objectiu de servir com a eina per identificar i reconèixer aquestes plantes, així com de suport per indicar als gestors de l'espai natural en quin període és més adequat retirar-les.

La introducció i l'establiment d'espècies exòtiques, és a dir, que són pròpies d'àmbits geogràfics llunyans i que s'han establert en indrets que per distribució natural no els pertoca, és un dels problemes més greus que afronta la conservació de la biodiversitat arreu del món. La fortalesa, capacitat de dispersió i resiliència que mostren algunes d'aquestes espècies fan que es transformin paisatges i ecosistemes, perquè desplacen i substitueixen espècies autòctones, amb les conseqüències ecològiques, econòmiques i culturals que aquest fenomen comporta.

No totes les espècies exòtiques arriben a transformar el seu entorn. Algunes poden aparèixer en un indret determinat, perquè s'han escapat, perquè s'han introduït deliberadament o per altres vies, i desaparèixer al cap de poc temps, o no desaparèixer però tampoc escampar-se. Les que sí que prolifereixen, s'estenen i desplacen espècies locals solen ser considerades invasores, moltes de les quals estan recollides al catàleg d'espècies invasores que regula el Reial decret 630/2013.

Es poden consultar les espècies d'aquestes característiques de Catalunya al sistema d'informació de les espècies exòtiques de Catalunya (EXOCAT), que reuneix i estandarditza les dades disponibles sobre la seva distribució, procedència i via d'entrada. L'EXOCAT també estableix una categoria d'estat d'invasió a Catalunya per a cadascuna de les espècies.

Platja amb vegetació autòctona

Platja amb vegetació exòtica

Gestió de la flora exòtica invasora de les platges

Les dunes són espais dinàmics sotmesos a alteracions constants i a condicions ambientals extremes, principalment la secció que bat el vent i les onades. La flora pròpia de l'ecosistema dunar té unes característiques específiques per poder-s'hi adaptar. Per això les espècies exòtiques més generalistes, és a dir que no tenen les característiques pròpies de flora dunar, no solen adaptar-se a la secció més extrema de les dunes. No obstant això, a la rereduna o fins i tot a la zona interdunar, un àmbit més protegit i estable, sí que s'hi poden acomodar certes espècies exòtiques que són menys resistents però que no necessiten gaire aigua i que, en alguns casos, poden arribar a ser dominants. Aquestes espècies s'han escapat de jardins propers o arriben a través de rutes i procediments variats.

Una de les accions incloses al Pla de millora de la biodiversitat per conservar i millorar l'ecosistema dunar de les platges del delta del Llobregat és controlar i eliminar les espècies exòtiques invasores i, de fet, en l'última dècada ja se n'han retirat 150.000 kg. Actualment, s'ha aconseguit controlar moltes espècies que anys enrere havien colonitzat aquests espais i, en general, les espècies exòtiques que van apareixent són poc invasives.

L'única espècie que es pot considerar realment invasora és l'ambròsia, perquè és capaç de colonitzar i desplaçar altres espècies de grans porcions de les platges.

Metodologia

Es recorren les platges metropolitanes i es georeferencien les espècies de flora exòtica detectades.

Un cop es detecta una espècie exòtica inclosa en el Reial decret 630/2013 o bé una espècie que, malgrat no estar-hi inclosa, mostra un caràcter invasiu, s'avalua l'abast de la seva proliferació mitjançant seguiments anuals i es proposen accions de gestió:

- **Extracció manual:** gairebé sempre es poden extreure manualment. S'estira la planta per la base per tal d'extreure'n tot el cos vegetatiu (fulles, tiges i arrel), cal vigilar que en treure-la o moure-la no es dispersin llavors. En alguns casos s'utilitzen estris propis de jardineria i conreu, com aixades o pales. S'ha d'anar equipat amb guants de jardineria per evitar talls.
- **Extracció mecànica:** en alguns casos en què les plantes exòtiques s'arrelen fermament, fan rizomes molt ensorrats o assoleixen grans dimensions es necessita l'ajuda de maquinària. Se solen utilitzar petites excavadores.
- **Vigilància i control:** hi ha casos en què és tan difícil erradicar-la o n'hi ha tanta que l'única acció viable, si no es volen posar en marxa plans d'extracció agressius (que, per bé que erradicarien la planta, també en podrien malmetre d'altres o bé afectarien negativament el sòl), és vigilar l'espècie exòtica i controlar-la per tal que l'expansió no vagi a més.

El seguiment, el control i una intervenció contínua d'extracció són factors clau que ajuden a controlar l'expansió de certes espècies.

Índex

Ambròsia (<i>Ambrosia psilostachya</i>)	7
Artoteca (<i>Arctotheca calendula</i>)	8
Atzavara (<i>Agave americana</i>)	9
Bàlsam (<i>Carpobrotus edulis</i>)	10
Cabells d'àngel (<i>Cuscuta campestris</i>)	11
Canya (<i>Arundo donax</i>)	12
<i>Cenchrus incertus</i>	13
Coniza sumatrenca (<i>Conyza sumatrensis</i>)	14
Enotera groga (<i>Oenothera glazioviana</i>)	15
Flor de nit (<i>Mirabilis jalapa</i>)	16
Gazània (<i>Gazania rigens</i>)	17

Gram d'Amèrica (<i>Stenotaphrum secundatum</i>)	18
Herba de la Pampa (<i>Cortaderia selloana</i>)	19
Luca (<i>Yucca aloifolia</i>)	20
<i>Kalanchoe x houghtonii</i>	21
Lantana (<i>Lantana camara</i>)	22
Llapassa borda (<i>Xanthium orientale subsp. Italicum</i>)	23
Mimosa (<i>Acacia longifolia</i>)	24
Miraguà de jardí (<i>Araujia sericifera</i>)	25
Pitòspor (<i>Pittosporum tobira</i>)	26
Sempreverd (<i>Myoporum laetum</i>)	27

Ambròsia (*Ambrosia psilostachya*)

Família | Compostes

Distribució | Amèrica del Nord

Hàbitat | Arenals marítims i marges de camins

Platges | Castelldefels, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Planta perenne amb tiges dretes que no solen superar el metre d'alçària. Les fulles són lanceolades, és a dir, amb forma de llança, i estan dividides en lòbuls estrets i allargats. Tant les fulles com les tiges són piloses. Al capdamunt de la planta hi creix la flor amb forma d'espiga i té flors masculines i femenines. Les masculines són com una petita copa plena d'estams mirant cap avall; les femenines es localitzen a les parts més baixes de la planta i són més petites que les masculines. Les arrels rizomatoses, que creixen horitzontalment sota terra i poden emetre nous brots o arrels laterals, li permeten colonitzar grans extensions dels sorrells, i això fa que pràcticament només hi creixi aquesta espècie.

Artoteca (*Arctotheca calendula*)

Família | Compostes

Distribució | Sud d'Àfrica

Hàbitat | Arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Planta herbàcia anual amb les tiges disposades planes a terra. Les flors, grosses i de color groc, tenen peduncles (tiges que aguanten la flor) llargs i drets. Les fulles són molt dentades, estan cobertes de pèls llanosos i disposades en forma de roseta. Es reproduïx per llavors que el vent o els animals dispersen. La llavor pot aguantar força temps sense germinar: espera l'oportunitat més propícia per fer-ho, que sol ser a les tardors plujoses, i completa el cicle a l'inici de l'estiu.

Atzavara (*Agave americana*)

Altres noms comuns | Figuerassa

Família | Agavàcies

Distribució | Mèxic

Hàbitat | Reredunes, vores de camins i marges de pinedes

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans, el Prat de Llobregat i Montgat

Extracció | Els peus grans es treuen amb maquinària. Els brots, manualment

EXOCAT | Exòtica invasora

Inclusa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | **A** | **S** | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Planta ornamental d'aspecte robust, formada per grans rosetes de fulles lanceolades, gruixudes i carneses, amb espines tant als marges com a la punta. Les flors, de color groc pàl·lid, apareixen agrupades en una panícula dalt d'una tija gruixuda, d'aspecte arbori, que neix a la part central de la roseta i que pot arribar a fer 8 m d'alçada. Únicament floreix una vegada a la seva vida, quan té al voltant de 10 anys. Un cop floreix, la planta mor. Habitualment es reproduïx amb rebrots —gemmes i petites rosetes entorn dels peus grans—, però també es propaga a partir de llavors. El color original de les fulles és el glauc, tot i que existeixen varietats ornamentals anomenades *variegades*.

Bâlsam (*Carpobrotus edulis*)

Altres noms comuns | Ungla de gat

Família | Aïzoàcies

Distribució | Sud d'Àfrica

Hàbitat | Dunes estabilitzades

Platges | Montgat, Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Inclusa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

Floració

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | J | A | S | O | N | D |

Planta de fulles perennes i suculentas, amb tiges reptants de fins a 2 m i una gran facilitat per arrelar. Les tiges es ramifiquen molt, fet que li dona una gran capacitat d'entapissar. Es reproduïx vegetativament (és a dir, a partir de nous brots que s'arrelen a la terra i permeten que creixin noves plantes) o bé a partir de llavors dispersades per la fauna. Les fulles oposades, sempre verdes i erectes, són allargades i tenen tres costats d'entre 4 o 10 cm de llargària. Les flors són molts grosses i llampants i fan de 8 a 10 cm de diàmetre, de color groc o violaci, segons l'espècie. Cada flor desenvolupa un fruit carnós i arrodonit que conté un gran nombre de llavors recobertes per una substància gelatinosa (mucíl·lag).

Cabells d'àngel (*Cuscuta campestris*)

Família | Cuscutàcies

Distribució | Amèrica del Nord

Hàbitat | Marges dels arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Planta paràsita anual, sense fulles ni arrels pròpiament dites. Té només tiges, que són de color ocre. La saba l'extreu d'altres plantes a través d'uns òrgans (anomenats *haustoris*) que penetren en la tija de la planta hoste i s'hi entortolliquen d'una manera molt característica. Creix sobre les campanetes de mar (*Calystegia soldanella*) o el card marí (*Eryngium maritimum*), entre altres espècies. És molt perjudicial i posa en perill les espècies autòctones, ja que els cabells d'àngel redueixen el creixement de la planta hoste i no li permeten fer la fotosíntesi. En alguns casos la recobreixen tota fins a ofegar-la. Les flors són blanquinoses i fan uns 3 mm de diàmetre en forma de campaneta.

Canya (*Arundo donax*)

Família | Gramínies

Distribució | Àsia

Hàbitat | Terrenys humits

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans, el Prat de Llobregat, Montgat i Badalona

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

És una gramínia perenne amb tiges robustes de 4 cm de diàmetre i de 4 a 6 m d'alçada. Les tiges estan buides, però hi ha envans situats als nusos que les divideixen. Els rizomes, o tiges subterrànies, són llenyosos. Les fulles són llargues, recorden les del blat de moro, d'un verd lleugerament blavós i estan disposades al llarg de la tija de forma oposada. Fan uns 60 cm de llargada, 6 cm d'amplada i el seu marge és esmolat. Les flors, que són grans panícules que neixen al capdamunt de la planta com un plomall, són de color groc pàl·lid o violaci. No produeix llavors viables, és a dir, que no són aptes per a la reproducció de la planta, i es reproduïu a partir d'arrels que creixen horitzontalment sota terra i poden emetre nous brots (rizomes).

Cenchrus incertus

Família | Gramínies

Distribució | Amèrica tropical

Hàbitat | Arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Planta herbàcia i reptant que no aguanta el fred, però sí que resisteix la sequera. Les seves tiges mesuren de 10 a 90 cm com a màxim. Té un fruit inconfusible, globós i recobert d'unes punxes dures que s'adhereixen amb facilitat a la roba dels banyistes o al pèl dels gossos, o de vegades es claven dolorosament a la planta del peu. Les fulles són estretes, allargades i amb vellositat als marges o a tota la superfície. No suporta bé l'ombra, per això prospera als sectors dels arenals sense vegetació i al perímetre de les zones dunars. Es reproduïx per mitjà de llavors. Com que les llavors tenen una supervivència de tres anys, si es retira la planta contínuament deixarà de germinar a partir del quart any.

Coniza sumatrenca (*Conyza sumatrensis*)

Família | Compostes

Distribució | Amèrica tropical

Hàbitat | Arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

| G | F | M | A | M | J | **J** | **A** | **S** | **O** | **N** | D |

Retirada

| G | F | M | A | **M** | **J** | **J** | A | S | O | N | D |

Espècie anual marcadament ruderal, és a dir, que creix en indrets molt alterats per l'acció humana. Fa més d'un metre d'alçada i apareix als sectors més remoguts i alterats de les reredunes, al costat de les passerres, les dutxes, els marges, etc. Té una tija robusta, ramificada a partir de les inflorescències. Tota la planta és pilosa, tot i que hi ha varietats de mida més petita i d'inflorescència de forma piramidal, que no ho són. Les fulles de les parts inferiors són dentades i les superiors, lanceolades, amb la nervació ben marcada. Les flors són petites i nombroses i apareixen agrupades als extrems de les tiges. Es reproduïx per llavors, que dispersa principalment el vent. Hi ha espècies similars, com la coniza canadenca (*Conyza canadensis*) i la coniza bonariensa (*Conyza bonariensis*).

Enotera groga (*Oenothera glazioviana*)

Família | Onagràcies

Distribució | Amèrica del Nord

Hàbitat | Arenals marítims

Platges | Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Planta bianual o perenne de vida curta. Té fulles grosses agrupades a la base, d'on surten tiges llargues i erectes que tenen fulles més petites, lanceolades i algunes de lleugerament dentades. Les tiges estan culminades amb flors de quatre pètals de color groc que s'obren al capvespre i es tanquen al matí. Necessita sòls amb una certa humitat i una certa quantitat de matèria orgànica. Per això, viu en indrets on la terra s'ha remogut, ja sigui per la presència de fauna o per l'acció humana.

Flor de nit (*Mirabilis jalapa*)

Altres noms comuns | Santjoans

Família | Nictaginàcies

Distribució | Amèrica tropical

Hàbitat | Vores de camins i zones de pas

Platges | Castelldefels i Montgat

Extracció | Manual (tenint cura d'eliminar completament les arrels)

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Planta perenne, molt ramificada, amb tiges erectes i arrels tuberoses. Les fulles són ovalades i lleugerament truncades a la base. Té una flor tubular que s'obre a la nit, és molt aromàtica i pot ser vermella, rosa, groga o blanca. Aguanta bé la sequera. La pol·linitzen les papallones (a la seva àrea d'origen, però, ho fan els colibrís). Produeix moltes llavors, però també pot reproduir-se vegetativament, és a dir, a partir de nous brots.

Gazània (*Gazania rigens*)

Família | Compostes

Distribució | Sud d'Àfrica

Hàbitat | Arenals marítims i vores de camins

Platges | Castelldefels i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | **J** | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | **J** | **A** | **S** | **O** | N | D |

Planta perenne que forma una mata reptant. És molt adaptable pel que fa al sediment on s'arrela. Les tiges estan ramificades i té unes fulles llargues i lanceolades que s'estrenyen per la base. Les flors són molt vistoses, amb els pètals de color groc o un to ataronjat, amb un punt blanquinós o més fosc a l'interior. La flor se sol tancar a la nit. Hi ha molta variabilitat de fulles i flors per la gran quantitat d'híbrids comercialitzats. Hi ha plantes que tenen les fulles piloses, un tret que li dona un aspecte grisós, i n'hi ha que tenen formes diferents. D'altra banda, la planta es mostra en bon estat tot l'any, menys a l'estiu.

Gram d'Amèrica (*Stenotaphrum secundatum*)

Família | Gramínies

Distribució | Tròpics

Hàbitat | Reredunes i marges de les pinedes

Platges | Gavà i Viladecans

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Planta perenne de tiges dretes de fins a 40 cm. Fa molts brots que creixen damunt el sòl i s'hi arrelen. Les fulles són relativament amples i fermes, de punta obtusa, sense pèls i d'un color verd més aviat fosc. Les espigues fan de 4 a 10 cm de llargada, amb l'eix molt dilatat, gairebé pla, un tret molt característic. Les espiguetes es troben en una de les dues cares, disposades de forma irregular. Desenvolupen gespes a les depressions humides dels sorral de les platges, com la panissola (*Panicum repens*), una espècie autòctona però molt colonitzadora, o la *Paspalum vaginatum*, una altra espècie exòtica que és molt característica per les dues espigues simètriques de la part superior de la tija. El gram d'Amèrica no és tan tolerant a la sequera com altres gramínies utilitzades com a gespes.

Herba de la Pampa (*Cortaderia selloana*)

Altres noms comuns | Plomall de la Pampa

Família | Gramínies

Distribució | Amèrica del Sud

Hàbitat | Reredunes dels arenals marítims

Platges | Gavà i Viladecans

Extracció | Mecànica, però manual per als rebrots

EXOCAT | Exòtica invasora

Inclusa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

Floració

| G | F | M | A | M | J | J | **A** | **S** | **O** | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | **O** | **N** | **D** |

Planta herbàcia perenne que fa tofes denses que assoleixen 1,5 m de diàmetre amb nombroses fulles, molt estretes (menys d'1 cm) i molt llargues (d'1 a 3 m). Són linears, molt consistents i tenen el marge serrat. Són de color glauc i tenen un tacte aspre a causa de la presència de cristalls microscòpics de sílice que es troben a la superfície de les fulles. Dona fruits a finals d'estiu, quan fa moltes llavors que es reuneixen en forma de plomalls, generalment d'un color blanquinós. Hi ha peus femenins i n'hi ha d'hermafrodites. Es pol·linitza amb el vent. Es pot confondre amb la cesquera (*Saccharum ravennae*), una planta que té les tiges florals més robustes, les espigues menys denses i una línia blanca al centre de les fulles.

Luca (*Yucca aloifolia*)

Família | Agavàcies

Distribució | Amèrica Central i del Nord

Hàbitat | Arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual (mecànica en alguns casos)

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Arbust perenne que pot arribar a fer 6 m d'alçària. Fa troncs gruixuts, rugosos, al capdamunt dels quals hi ha la roseta de fulles llargues (uns 50 cm), gruixudes a la base, però que s'estrenyen i acaben en una punxa esmolada. Són de color verd fosc. Les fulles dels individus joves creixen arran de terra. Fa raïms de flors globoses de color blanc o púrpura que apareixen a la part superior de la roseta. Es reproduïx vegetativament, és a dir, pot formar nous brots. Les llavors també poden germinar.

Kalanchoe x houghtonii

Família | Crassulàcies

Distribució | Àfrica

Hàbitat | Arenals marítims i vores de camins

Platges | Castelldefels

Extracció | Manual

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

És una planta perenne de tija dreta no ramificada i fulles carnosos molt característiques, de color verd fosc amb taques marrons i marge dentat, on s'alternen petits propàguls (parts de la planta que en generen una de nova) que fan que es reproduïxi la planta. Pot arribar a fer 1 m d'alçària. Té flors penjants de color vermell fosc o violaci, disposades en una panícula a la part superior de la planta.

Lantana (*Lantana camara*)

Família | Verbenàcies

Distribució | Amèrica tropical

Hàbitat | Arenals marítims i vores de camins

Platges | Castelldefels, el Prat de Llobregat i Montgat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Planta perenne aromàtica, molt ramificada. Pot arribar a fer 2 m d'alçada, però a les platges no arriba a ser tan alta. Les tiges generalment són espinoses. Té les fulles oposades, oblongues o ovalades, lleugerament dentades. Les flors són petites de color groc i taronja, però també rosades, i estan agrupades en petits poms, anomenats capítols. Cada pom l'aguanta un peduncle o tija de 2 a 14 cm de longitud. El fruit és una drupa (fruit) de color verd, que es torna negra quan madura, i que conté una llavor. Els insectes la pol·linitzen, però també pot reproduir-se vegetativament produint nous brots.

Llapassa borda (*Xanthium orientale subsp. italicum*)

Família | Compostes

Distribució | Amèrica

Hàbitat | Vores de rieres i arenals marítims

Platges | Castelldefels, Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

| G | F | M | A | M | J | **J** | **A** | **S** | **O** | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | **M** | **J** | J | A | S | O | N | D |

Planta anual, amb fulles que recorden les de les malves, triangulars o ovalades, amples i toves. El fruit és una càpsula d'uns 2 cm de longitud envoltada de punxes i a l'extrem hi té dos pics més gruixuts que les punxes. Aquests fruits s'enganxen molt fàcilment a la roba o al pèl dels animals i això fa que es dispersin.

Mimosa (*Acacia longifolia*)

Altres noms comuns | Mimosa de cuc

Família | Mimosàcies

Distribució | Austràlia

Hàbitat | Pinedes i sòls arenosos

Platges | Gavà

Extracció | Desarrelament amb maquinària

EXOCAT | Exòtica establerta

Floració

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | J | A | S | O | N | D |

Retirada

| G | F | **M** | **A** | **M** | **J** | J | **A** | **S** | **O** | N | D |

Arbust ornamental de port arbori que pot arribar a fer 8 m d'alçària. Les fulles (en realitat fil·lòdis) són petites, allargades i estretes, de forma lanceolada, de color verd fosc. La flor és molt característica i està disposada en espigues denses, allargades i cilíndriques, d'un color groc intens, que recorden cucs. El tronc és de color gris. És una planta que no tolera bé el fred i que s'arrela bé en substrats arenosos. El fruit és una beina allargada i estreta que conté les llavors, que germinen fàcilment i conserven la seva capacitat germinativa durant molt de temps. A més, és una planta que pot rebrotar des de l'arrel. Les fulles desenvolupen substàncies inhibidores del creixement d'altres plantes. Es pot confondre amb l'acàcia de fusta negra (*Acacia melanoxylon*).

Miraguà de jardí (*Araujia sericifera*)

Altres noms comuns | Miraguà fals

Família | Asclepiadàcies

Distribució | Sud-est d'Amèrica

Hàbitat | Tanques, canyars i zones ruderals (alterades per l'acció humana)

Platges | Gavà, Viladecans i el Prat de Llobregat

Extracció | Manual

EXOCAT | Exòtica invasora

Inclosa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

Floració

| G | F | M | A | **M** | **J** | **J** | **A** | **S** | O | N | D |

Retirada

| G | F | M | A | M | J | J | A | S | O | N | D |

Liana de fulles perennes de fins a 6 m d'alçària que en tallar-se secreta làtex blanc. Creix enrotllant-se en espiral sobre les estructures que li donen suport. Les fulles són oposades, senceres i ovalades amb la base truncada. Les flors són blanques i tubulars i mesuren 1 cm de llargada, amb cinc pètals. El més característic de la planta és el seu fruit verd amb aspecte de carabasseta que quan madura s'obre per un lateral i allibera les granes, que estan dotades d'un plomall sedós que facilita que es dispersin amb el vent.

Pitòspor (*Pittosporum tobira*)

Família | Pitosporàcies

Distribució | Àsia oriental

Hàbitat | Marges de les pinedes

Platges | Gavà i el Prat de Llobregat

Extracció | Mecànica (en alguns casos manual)

EXOCAT | Exòtica invasora

Floració

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Retirada

G	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Arbust de fulla perenne molt ramificat, usat en jardineria per fer tanques. Les fulles són dures, de color verd fosc brillant a l'anvers i verd pàl·lid al revers, amb els marges enrotllats cap avall, amb aspecte de cullera. Les flors surten en poms als extrems de les branques. Són molt aromàtiques i s'assemblen a les del taronger. El fruit és petit, llenyós i de color castany. És una espècie molt resistent.

Sempreverd (*Myoporum laetum*)

Família | Mioporàcies

Distribució | Austràlia

Hàbitat | Vores de camins i zones de pas

Platges | Gavà i el Prat de Llobregat

Extracció | Mecànica

EXOCAT | Exòtica establerta

Inclosa al Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores

Floració

	G		F		M		A		M		J		J		A		S		O		N		D	
--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Retirada

	G		F		M		A		M		J		J		A		S		O		N		D	
--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--

Arbust de fulla perenne que pot arribar a fer més de 5 m d'alçària. Les fulles són simples, de forma lanceolada, alternes, de marge llis i són de color verd brillant a l'anvers i més clares al revers. Si es miren a contrallum s'aprecia una multitud de punts transparents. Les flors, que són petites i blanques amb taques morades, neixen aïllades o en petits grups de les axil·les de les fulles. Té un fruit carnós, de la mida d'un pèsol, que al principi és de color verd i en madurar s'enfosqueix.

Guia de vegetació exòtica

Referències

- AYMERICH, P.; SÁEZ, L. (2019). «Checklist of the vascular alien flora of Catalonia (northeastern Iberian Peninsula, Spain)». *Mediterranean Botany* 40(2), p. 215-242.
- GARCIA LOZANO, C. (2019). *Els sistemes dunars de la costa catalana. Evolució històrica, estat actual i potencial de restauració*. [Tesi doctoral, Universitat de Girona].
- GONZÁLEZ, V.; DEL HOYO, R.; SEGUÍ, J. M.; VALVERDE, A. (2016). «Flora vascular del delta del Llobregat». *Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural*, núm. 18. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- PANAREDA, J. M.; PINTÓ, J. (2015). *Dinámica de las plantas exóticas en los espacios dunares del Delta del Llobregat (Barcelona)*. A: DE LA RIVA, J.; IBARRA, P.; MONTORIO, R.; RODRIGUES, M. (eds.) (2016). *Análisis espacial y representación geográfica; innovación y aplicación*. Universidad de Zaragoza.
- Reial decret 630/2013, del 2 d'agost, pel qual es regula el Catàleg espanyol d'espècies exòtiques invasores.
- ROTCHÉS-RIBALTA, R.; ÁLVAREZ, E.; RIERA, M.; ANDREU, J.; BASNOU, C.; MELERO, Y.; FUENTES, L.; ESCOBAR, A.; MARTÍNEZ, D.; PINO, J. (2021). *Les espècies exòtiques a Catalunya. 12 anys del projecte EXOCAT*. CREA. Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, Generalitat de Catalunya.
- SANZ ELORZA M.; DANA SÁNCHEZ E. D.; SOBRINO VESPERINAS, E., (eds.) (2004). *Atlas de las Plantas Alóctonas Invasoras en España*. Madrid: Dirección General para la Biodiversidad.

Crèdits

Edició i coordinació

Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)

Continguts

Sergi García (Galanthus Natura)

DL: B 11291-2025

© de l'edició: AMB, 2025

Fotografies

Servei de platges de l'AMB: totes les fotografies excepte les que consten a continuació.

CC BY 2.0, Pedro L. Méndez

Pàgina 3.

Projecte BioPrat (MINKA) Ajuntament del Prat de Llobregat

Pàgina 16 (detall flor), pàgina 25 i pàgina 27 (detall flor).

CC BY-SA 4.0, By SAplants - Own work

Pàgina 24 (detall flor).

